

UUS!

**Kaalu Kirme
KUNINGAS INGVARI HAUD
JA TEISED HIIMUMA LOOD**

Lehekülgede arv: 312 lk
Värviskeem: värviline
Formaat: 16,5 x 23,5

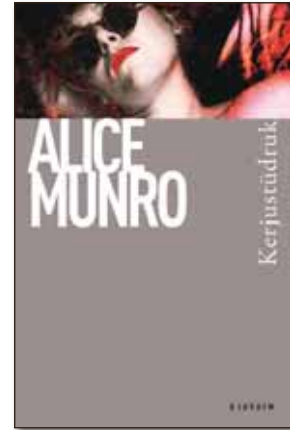
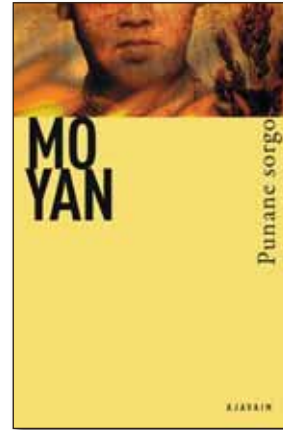
Raamatu autor Kaalu Kirme ei käsitle eestlaste ajalugu ainult kannatuserohke võitlusena ning heroilis-traagilises valguses, vaid näeb meie minevikus ka elurõõmsaid ja isegi lõbusaid seiku. See pole mitte austuse puudus eesistade raske elukäigu vastu, vaid soov koos lugejaga rõõmu tunda ka nende kustumatust optimismist ja naeruga eluraskusi ületavast jõust.

AJAVAIMU NOBELISTID

Väärtkirjanduse sari Ajavaim on rõõmustanud eesti lugejaid sel sügisel kahe üsna värske ja maakeeles seni avaldamata nobelisti teosega.

2012. aastal Nobeli kirjanduspreemiaga pärjatud Mo Yan nautis seni suurt kuulust peamiselt Hiinas ja ehkki paljud teosed olid juba inglise keeles kättesaadavad, tunti teda läänes peamiselt kui Zhang Yimou filmi „Punane sorgo“ aluseks oleva romaani autorit. Selle asjaolu tõttu polnud ka raske tema teoste hulgast valikut teha, kuigi teoseid, sealhulgas märkimisväärselt mahukaid romaane ilmub sellelt viljakalt kirjanikult väga tihti. Samas on 1987. aastal ilmunud „Punane sorgo“ Mo Yani esimene romaan ja seisab silmapaistval kohal Hiina kirjandusloos. Nimelt võib „Punast sorgot“ pidada esimeseks romaaniks Hiina nüüdiskirjanduses, mis on täielikult vabanenud kultuurirevolutsiooni taagast – teose meetod ei lähtu varem parteiilinis ainsana tunnustatud sotsialistlikust realismist, vaid võtab oma ideede edasiandmisel kasutusele märksa veenvamad vahendid ja jõulisema esteetika.

Romaani tegevus toimub 1920.–1930. aastatel Ida-Hiinas, kus sügiseti voogab põldudel punane sorgo ja aetakse aromaatselt sorgoviina. Sündmustiku teljeks on kohaliku bandiidi Yu Zhan'ao ja jõukast perest kaunitari Dai Fengliani tormiline ja dramaatiline armulugu. Süžee kulmineerub Jaapani sissetungijate vastase võitluse julmade sündmustega. Vägivald ja kirge

annab autor edasi karmi naturalismi, kuid samal ajal poetilise sügavuse ja kibeda huumoriga. Romaan tervikuna on otsekui hümn inimesele tema täiuslikkuses ja ebatäiuslikkuses.

2013. aasta Nobeli kirjanduspreemia võitja Alice Munro on seevastu ingliskeelse nüüdiskirjanduse vaieldamatu suurkuju, kelle teoseid on tõlgitud väga paljudesse keeltesse, nüüd siis lõpuks ka eesti keelde. Alice Munrod on Nobeli komisjon tituleeritud „tänapäeva novellimeistriks“ ja kaaskirjanik Cynthia Ozick „Kanada Tšehhoviks“. Munro neljateistkümmene novellikogu läbivaks teemaks on Kanada väikelinna naise elu keerdkäigud, tema hingelised vapustused ja ilmutuslikud hetked, mis põimuvad tema teostes otsekui elavate piltide mustriks. Pealtnäha lihtsate ja kerges juturaamatulikus stiilis kirjutatud lugudes

on aga tugevad allhoovused, mis jätavad kustumatu jälje küllap igasse lugejasse ja annavad ainekohalikele tekstianalüüsile ülikoolide kirjanduskateedrites.

Kõige selle eheda näitena on eesti keeles esmatutvuseks välja pakkuda üks tema enim auhinnatud novellikogusid „Kerjustüdruk: Flo ja Rose'i lood“, mis ilmus 1978. aastal originaalpealkirjaga „Kelleks sa enast õige pead?“. Nagu enamikku Munro novellikogusid, võib ka „Kerjustüdrut“ pidada tinglikult romaaniks, täpsemalt arenguroomaaniks, mille keskne tegelane on fiktiivse Kanada väikelinna tütarlaps Rose, tema identiteet, tema eneseotsingud ja eneseteostus, suhted kasuema Floga, siirdumine suurlinna, tema ootused ja toimetulek tegelikkusega. Ja pole vist liialdus väita, et taas kostab tagaplaanilt hümn inimesele tema täiuslikkuses ja ebatäiuslikkuses.

MAAILM TUNNUSTAB MEID

Meie 6. klassi eesti keele õpik „Punkt“ võitis sel aastal **BELMA võistlusel** (Best European Learning Materials Award) kolmandas kategoorias ehk 6.–12. klassi õpikute seas **hõbedase tunnustuse**. Õpiku autorid on **Reet Bobõlski, Helin Puksand ja Margit Ross**. Sama õpik võitis Eesti 2014. aasta kasvatusteaduslike tööde riikliku konkursil õpikute kategoorias.

Õppematerjale hindab kaheksast sõltumatust eksperdist koosnev žürii. Žürii kirjutas auhinna põhjenduskirjas järgmist.

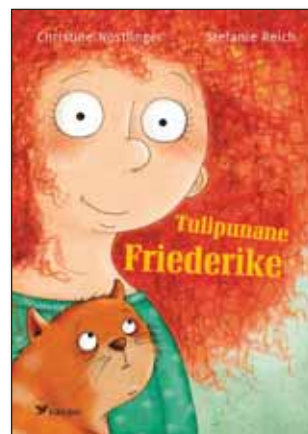
Tegemist on väga huvitava emakeeleõpikuga, mis käsitleb õpiku sihtrühmale olulisi teemasid: sport, teater, muusika, disain ning ka keeleteadus. Kuigi tegemist

on keeleõpikuga, on kujunduses rikkalikult kasutatud graafikuid, tabelleid jm.

Õpik õpetab kirjaliku ja suulise teksti abil efektiivselt suhtlema, ajakirjanduse funktsionaalse lugemise oskust jpm.

Õpiku veel üks väärtuslik aspekt on selles panus õppijate sotsialiseerimisse.

Reet Bobõlski, Helin Puksand ja Margit Ross on Koolibri II ja III kooliastme eesti keele õppevare autorid. II kooliastme õppekirjanduse moodustavad õppekomplektid „Sinasõprus keelega“, „Koma“ ja „Punkt“, III kooliastme õppesarja nimi on „Peegel“. „Peegli“ 9. klassi õpik võitis BELMA auhinna kaks aastat tagasi.

Austria Vabariigi valitsuse tõlkepreemia austria kaasagsete kirjanike loomingut tõlgete eest võõrkeeltesse pälvisid 2014. aastal ka kaks eesti tõlkijat: **Meelis Lainvoo ja Piret Pääsuke**.

Meelis Lainvoole määrati preemia austria tuntud lastekirjaniku Christine Nöstlinger esikteose „**Tulipunane Friederike**“ tõlke eest, mis ilmus meie kirjastuse vahendusel 2013. aastal.

Christine Nöstlinger (1936) on üks saksa keeleruumi tunnustatum ja mõjukam lastekirjanik, kes on avaldanud enam kui 100 raamatut, mida on tõlgitud arvuks keeltesse. Kirjanik on Hans Christian Anderseni medali ja Astrid Lindgreni mälestuspreemia laureaat.

Jutustus *Die feuerrote Friederike* ilmus saksa keeles 1970. aastal kirjaniku enda illustatsioonidega, 2013. aasta väljaande on illustreerinud noor, kuid Saksamaal juba väga tuntud Stefanie Reich.

„Tulipunane Friederike“ räägib punapäisest paksukesest 1. klassi tüdrukust Friederikest, kel tuleb vastu seista kaaslaste kiusamisele.

Sel aastal kanti **IBBY aunimekirja Regina Lukk-Toompere** illustatsioonide eest meie raamatule „**Üle õue õunapuu**“. Meid tunnustati selle imekauni raamatu väljandmise eest.

IBBY aunimekirja (IBBY Honour List) on iga kahe aasta tagant ilmuv trükis, kuhu kantakse Rahvusvahelise Noorsookirjanduse Nõukogu (International Board on Books for Young People, lühend IBBY) liikmesmaade parimad lastekirjanikud, lasteraamatute illustraatorid ja lastekirjanduse tõlkijad. Valiku teeb kohalik IBBY osakond viimase kolme aasta jooksul ilmunud esmatrükidest, tõstes esile iga nominendi üht konkreetset raamatut. Hinnatakse nii raamatu kvaliteeti kui ka tegija üldist panust lastekirjanduse arengusse.

IBBY Eesti osakond tunnustas meid **Paa-beli Torni auhinnale** nomineerimisega Ulf Starki raamatu „**Vilista mulle, Johanna!**“ eest. Raamatu on tõlkinud **Ülle Kiivet**, ka teiste Ulf Starki ning Pettsoni-raamatute tõlkija.

